

Pavla Míková: Marie Červinková-Riegrová ve světle pozůstalosti v Literárním archivu Památníku národního písemnictví v Praze

Oponentský posudek bakalářské práce

Pro svou bakalářskou práci si Pavla Míková vybrala přiměřené (znamená zvládnutelné, a to nní samozřejmost) téma a k němu zvolila vhodné metody. Po krátkém úvodu začíná práci ve 2. kapitole - úměrně jejímu archivnímu charakteru - popisem pramene (s. 8). Třetí kapitola je věnována ženám v české společnosti 2. pol. 19. století.

Zařazení 4. kapitoly, v níž autorka popisuje jednak hlavní posatvu svého výzkumu – Marii Červinkovou-Riegrovou, jednak její nejbližší rodinné příslušníky, je logické. Podle mého by bylo smysluplnější postupovat chronologicky, tedy nejprve charakterizovat F. Palackého, potom rodiče MČR, a teprve pak ji samotnou: ona je přece ovlivněna svými předky, nikoli naopak. Opačné pořadí však jistě není zásadnějším problémem.

V 5. kapitole jsou pak podle odesilatele, resp. tematicky uspořádané soubory dopisů, které MČR dostávala; jde přitom jen o česky psanou korespondenci. (Jazykové omezení v podstatě považuji za irelevantní, ale v daném případě není tato hranice pravděpodobně významná, protože s nejbližšími si zřejmě psala jen česky.)

Každý soubor dopisů je zakončen krátkým shrnutím, jakousi vlastní interpretací; tu považuji za nejslabší článek. Interpretace, včetně závěru (s. 51 – 52), jsou totiž ohraničeny celkem úzkým – jakýmsi emancipačně-feministickým pohledem studentky. (Než ho pracně odpozorovávat z textu, bylo by mi milejší přečíst si jej někde na začátku, jak to bývá časté v antropologii: vždyť je přece o humanitních a sociálních pracích dávno známo, že jaký badatel, taková data.) A tak se na s. 27 dočítáme o nefunkčnosti manželství manželů Červinkových (proto, že tu autorka postrádá v pozdějších letech víc emocionality). Tam, kde jen mažel odešle téměř pět stovek (známých) dopisů (zřejmě jich bylo víc), v nichž píše o své práci i zájmech, a z nichž je také zřejmá přinejmenším praktická péče Václava o svou ženu, se mi takové hodnocení zdá nepřiměřené.

Podobná nepřiměřenost je i v závěru: MČR „se nedokázala vymanit z vlivu svých rodičů“ (s. 52). Jestliže jsou tu předkové charakterizováni vcelku pozitivně, proč by se měla dcera snažit vymanit z jejich vlivu? Jestliže „nedokázala“: usilovala o to? Chtěla? A tím spíš se to týká hodnocení, že...*se vzdala...nároku na svůj vlastní osobní život* (s. 52). Jestliže šlo o křesťanku, vychovanou navíc v bolzanovském duchu, s největší pravděpodobností považovala svou filantropickou činnost za nejvlastnější naplnění vlastního života!

Na druhé straně zůstane nerozvinut motiv neshody s bratrem a švagrovou, který by mohl buď plastičtěji osvětlit osobnost MČR, nebo jejich názorů.

Práce je psaná kultivovaným jazykem s minimem interpunkčních či jiných lapsů (to, že na s. 26 začínají prakticky všechny věty spojkou „A“ považuji buď za jakýsi kryptogram, nebo za mystický úkaz ☺)

(Není nutné vždy v poznámce uvádět celou bibliografickou citaci, stačí autor, rok vydání a stránka, totéž o citacích pramene.)

Přes výše uvedené výtky považuji práci za velmi pěknou a navrhuji hodnocení mezi jedničkou a dvojkou.

Praha 30. 8. 2010

Doc. PhDr. Zuzana Jurková, PhD.